SEMINARI "GOVERNAR LA METRÒPOLIS DIGITAL: INNOVACIÓ PÚBLICA, ÈTICA I SOSTENIBILITAT"

15 i 16 de setembre de 2026
IBEI. c/ Ramon Trias Fargas, 25-27
Edifici Mercè Rodoreda, Primera Planta, Sala 24.130

PROGRAMA

PRESENTACIÓ

En un context marcat per una acceleració sense precedents de la **transformació digital**, les metròpolis s'han convertit en l'espai on convergeixen algunes de les grans oportunitats i tensions del nostre temps. La irrupció de noves tecnologies digitals —com la intel·ligència artificial, l'Internet de les Coses, les plataformes digitals o l'anàlisi massiva de dades— està transformant profundament la manera com treballem, ens relacionem, utilitzem els serveis públics i habitem les ciutats.

Lluny de ser una qüestió exclusivament tecnològica, la digitalització està redefinint les bases mateixes de la governança urbana i metropolitana. La gestió de les dades, la regulació de les tecnologies emergents, la modernització dels serveis públics, la garantia dels drets digitals, la reducció de les bretxes socials o la reducció dels impactes mediambientals esdevenen qüestions centrals per a les administracions públiques. En aquest procés, les **institucions metropolitanes** estan cridades a jugar un paper fonamental: impulsar les condicions que afavoreixin la innovació i l'adopció de solucions digitals amb impacte positiu, alhora que establir marcs de governança horitzontal i vertical que permetin prevenir riscos, dependències i desigualtats.

Parlar de metròpolis digitals significa, per tant, reflexionar sobre quin model de desenvolupament urbà volem promoure en l'era digital. Significa preguntar-nos com la tecnologia pot contribuir a millorar la qualitat de vida, la sostenibilitat, la cohesió social i la competitivitat dels territoris metropolitans. Però també implica pensar com organitzem la governança de la transformació digital a escala metropolitana: com compartim i gestionem les dades entre administracions, com garantim la interoperabilitat dels sistemes, com despleguem infraestructures digitals comunes i com prestem serveis públics de manera coordinada en un context de governança multinivell. En definitiva, significa identificar les capacitats, les polítiques i les formes de governança necessàries perquè la transformació digital estigui al servei de l'interès públic i reforci la cohesió i l'eficàcia de l'acció metropolitana.

En aquest marc, l'**Àrea Metropolitana de Barcelona** està impulsant una reflexió estratègica sobre la transformació digital metropolitana, amb el suport d'un ampli ventall d'actors acadèmics, institucionals i internacionals. Aquest procés, articulat a través d'un Consell Acadèmic, un Consell Internacional i un Consell Assessor Local, té com a objectiu construir una mirada compartida i plural sobre els reptes i oportunitats de la metròpolis digital, que culminarà en l'elaboració d'una publicació de referència en aquest àmbit.

Amb la voluntat d'avançar en aquest procés de construcció col·lectiva, l'AMB, en col·laboració amb l'IBEI, ha organitzat un seminari concebut com un espai de debat i coproducció de coneixement sobre la metròpoli digital. En aquest sentit, el curs s'entén com una peça clau dins del procés d'elaboració del volum, que no es planteja com una activitat paral·lela, sinó com un **espai de contrast, validació i generació d'idees** que ha de contribuir directament als continguts de la publicació. Alhora, ha de permetre consolidar una comunitat de coneixement al voltant del projecte, connectant actors acadèmics, institucionals i professionals.

OBJECTIUS

L'**objectiu general** del curs consistirà en explorar com les metròpolis poden governar la transformació digital de manera estratègica, democràtica i sostenible, abordant-la com un procés complex que afecta simultàniament les infraestructures, la gestió de dades, les institucions i la vida quotidiana de la ciutadania. En aquest sentit, el seminari pretén analitzar des d'una **perspectiva internacional** com els governs metropolitans poden desenvolupar marcs de governança capaços de donar resposta als principals reptes associats a la digitalització —com la sobirania tecnològica, la regulació de la intel·ligència artificial, la protecció dels drets digitals o la reducció de les desigualtats— alhora que aprofiten el potencial de les noves tecnologies per millorar els serveis públics i impulsar la innovació.

Aquesta reflexió s'inscriu, a més, en una **mirada prospectiva**, orientada a anticipar tendències, identificar escenaris de futur i aportar eines per a la presa de decisions estratègiques. El seminari buscarà així connectar l'anàlisi dels principals components de la metròpolis digital —governança, dades, infraestructures, ecosistemes d'innovació i serveis públics— amb la construcció de possibles trajectòries de desenvolupament metropolità, amb l'objectiu d'orientar la transformació digital cap a models més resilients, inclusius i alineats amb l'interès general.

Els **objectius específics** seran:

- Generar debat entre l'acadèmia, l'ecosistema digital metropolità i diverses xarxes de ciutats.
- Posar en diàleg els membres dels tres consells de la publicació com a comunitat de coneixement.
- Alimentar els continguts del volum.
- Posicionar l'AMB / IBEI com a referents en metròpolis digitals.

PROGRAMA PRELIMINAR

Dia 1. Els futurs de la metròpolis digital

El seminari s'obrirà amb un bloc dedicat a la mirada prospectiva sobre les metròpolis digitals, que permeti situar els grans dilemes i oportunitats que marcaran la seva evolució en l'horitzó 2040. Més enllà d'una aproximació descriptiva, aquest espai tindrà com a objectiu anticipar tendències, identificar factors crítics i explorar diferents escenaris de desenvolupament metropolità. Aquesta reflexió inicial permetrà construir un marc estratègic compartit que orienti el conjunt del seminari, tot posant en relleu les decisions estructurals que els governs metropolitans hauran d'afrontar en un context d'acceleració tecnològica i incertesa global.

9h – 9:30h	**Benvinguda,** a càrrec de Laura Chaqués, directora de l'IBEI, i Oriol Illa, director de l'Àrea d'Internacional i Metròpoli Digital de l'AMB
9:30h – 10:30h	**Keynote** "Els fonaments de la metròpolis digital", a càrrec d'Igor Calzada, Departamento de Políticas Públicas e Historia Económica, Facultad de Economía y Empresa, Universidad del País Vasco y la Fundación Vasca para la Ciencia, Ikerbasque
10:30h – 12h	**Taula rodona** "De l'Smart City a la Metròpoli Digital", moderada per Mikel Berra, Tècnic de Projectes – Metròpolis Digital, Àrea d'Internacional i Metròpolis Digital, AMB - **Rosa Paradell**, Directora d'Innovació al Sector Públic, i2Cat - **Ramon Ribera**, Professor Catedràtic, Centre d'Investigació Interdisciplinari en Transformacions Socials i Culturals, UOC - **Olga Méliz,** Cap de Secció d'Innovació Digital, AMB - **Tomeu Sabater**, Director d'Innovació, Mobile World Capital Barcelona

Preguntes temptatives per al debat:

- *La promesa de l'Smart City era una ciutat més eficient gràcies a la tecnologia. Què hem après dels seus límits i quines premisses hauríem d'abandonar definitivament per pensar la metròpolis digital del futur?*

- *Quines de les previsions que es feien fa 10 o 20 anys sobre digitalització i ciutats s'han materialitzat? Quines no? Quines transformacions rellevants han acabat produint-se sense haver estat anticipades?*

- *La digitalització està redistribuint poder entre administracions, empreses tecnològiques i ciutadania. Com ha de respondre la governança metropolitana davant aquesta nova geografia del poder?*

- *Què ens indiquen les experiències internacionals més avançades sobre la direcció que està prenent la transformació digital de les metròpolis?*

12h-12:30h **Pausa cafè**

12:30h – 14h **Taula rodona** "Implicacions de la digitalització", moderada per Susana Galán, Professora ajudant Ramon y Cajal, IBEI

- **Eva Vidal**, Professora titular ETSETB-UPC i ISST
- **Pep Budí**, Sotsdirector de Transformació Digital, Consorci AOC
- **Inés Garriga**, directora, Telecos.cat
- **Jordi Vendrell**, advocat, Serveis Jurídics, AMB

Primeres reaccions: **Oscar Chamat**, tècnic de polítiques, Metròpolis

Preguntes temptatives per al debat:

- *Quines són les principals implicacions polítiques, jurídiques, econòmiques i socials i territorials de la transformació digital metropolitana?*

- *Les implicacions —i les percepcions— de la transformació digital, són les mateixes per a totes les ciutats i territoris, o depenen de factors com la mida, la posició geogràfica, la trajectòria econòmica o l'especialització sectorial? Com hauria d'adaptar-se el relat (i la política pública) sobre digitalització a aquesta diversitat de punts de partida?*

- *Quins reptes planteja la governança de les dades, els algoritmes i les plataformes digitals?*

- *Com es poden conciliar els objectius d'inclusió social i sostenibilitat mediambiental amb les exigències d'innovació i competitivat?*

14h – 15h **Dinar**

15h – 17h **Taller de prospectiva,** a càrrec d'**Eduard Soler**, professor agregat de relacions internacionals, UAB, investigador associat sènior, IBEI; **Amber de la Haye**, tècnica en polítiques, Metròpolis; i **Josep Maria Monguet**, professor d'enginyeria industiral UPF i fundador de l'Institut pel Futur

Dia 2. Governança i solucions metropolitanes

El segon dia del curs se centrarà en analitzar les respostes institucionals i les estratègies de governança, explorant com les metròpolis poden traduir els reptes analitzats el dia anterior en polítiques públiques concretes. Aquest bloc posarà l'accent en la dimensió aplicada de la transformació digital, abordant tant models de governança com experiències i instruments en diferents àmbits de política pública. L'objectiu és identificar pràctiques, marcs i eines que permetin orientar la digitalització cap a l'interès general, a partir de l'escenari de futur que s'hagi considerat més apropiat.

9h - 9:30h **Síntesi del dia 1**, "Escenaris de futur de les metròpolis digitals", a càrrec d'Eduard Soler, professor agregat de relacions internacionals, UAB, investigador associat sènior, IBEI

9:30h – 11h **Taula rodona** "Infraestructures, actors i dades per la Metròpolis Digital", moderada per Marc Martí-Costa, Cap d'àrea de Governança i Innovació Pública, Institut Metròpoli

- **Karina Gibert**, Catedràtica, Departament d'Estadística i Investigació Operativa, UPC
- **Marc Montlleó**, Director de Medi Ambient, Energia i Dades de Barcelona Regional General
- **Joan Torrent**, Professor catedràtic, Estudis d'Economia i Empresa, UOC
- **Juan Carlos González**, Coordinació de Serveis Digitals, AMB

Primeres reaccions: **Carlos Mascarell**, Responsable d'Afers Regionals i Punt Focal per a les Ciutats Intermèdies, CGLU

Preguntes temptatives per al debat:

- *Com podem adaptar la planificació territorial a les necessitats de les infraestructures digitals i minimitzar els impactes negatius? Podem tenir una visió de conjunt metropolitana més enllà de valorar projecte a projecte?*
- *Com es preveu que la nova onada de digitalització impacti en termes de creació i destrucció d'ocupació? Com es pot adaptar el territori metropolità a aquestes dinàmiques, per exemple a través de polítiques d'ocupació i formació?*
- *Què necessitem per avançar en una millor governança de dades i la utilització segura de IA per tenir uns serveis metropolitans més eficients i resilients?*
- *Quines mesures i transformacions institucionals necessitem per avançar cap a un futur desitjat, evitar escenaris hostils o mitigar-ne els impactes negatius?*

11h – 11:30h **Pausa Cafè**

11:30h – 13h Taula rodona "Polítiques públiques de la metròpoli digital", moderada per Noel Sotelo, investigador, Institut Metròpoli

- **Agustí Cerrillo**, Catedràtic de Drets Administratiu, UOC
- **Marta Cruells**, Analista de Polítiques Públiques, Barcelona Supercomputing Center
- **Michael Donaldson**, director, Barcelona Innova
- **Marta Galceran**, investigadora sènior, àrea ciutats globals, CIDOB

Primeres reaccions: **Aleix Villatoro**, Secretari General de MedCities

Preguntes temptatives per al debat:

- *Com es pot integrar la innovació en el disseny i execució de les polítiques metropolitanes, per afavorir que la digitalització contribueixi a transformar-les de forma estructural i positiva?*
- *Com pot la digitalització contribuir a superar el funcionament sectorial de l'administració pública i a governar les interdependències creixents entre polítiques, com per exemple mobilitat, habitatge, territori, energia, sostenibilitat, etc.?*
- *Quins esdeveniments, fenòmens emergents o disrupcions inesperades podrien alterar profundament aquest context, fent inadequades les estratègies que transformació digital que avui estem pensant?*

13h – 13:45h **Debat de cloenda** "Cap a un model de metròpoli digital", facilitat per Eva Garcia Chueca, Cap del Servei de Prospectiva i Estratègia, AMB

13:45 – 14h **Tancament,** a càrrec d'Oriol Illa